

?Creix la demanda de biomassa mentre el sector reclama ajuts per evitar el desabastiment

Acció Climàtica defensa que s'està invertint en la mecanització dels treballs i en dos anys hi haurà destinat 12 milions d'euros

Punt de venda de llenya al Ripollès | ACN

L'increment dels preus de l'energia per la crisi climàtica i la guerra d'Ucraïna ha fet que molts consumidors busquin opcions de calefacció més econòmiques. L'interès per **la llenya o el pèllet** ha crescut i ha donat un nou impuls al sector.

Segons el Clúster de la Bioenergia a Catalunya, la demanda ha crescut un 50%. Però amb la pujada dels costos de producció, els preus també s'han enfilat. Malgrat alguns temors, el sector creu que **no hi haurà desabastiment i veuen el moment com una "oportunitat"**, però alerten de factors limitants com la falta d'ajuts per mecanitzar els treballs.

El **Departament d'Acció Climàtica** defensa la inversió en maquinària. El darrer any s'hi van destinar 6 milions d'euros i el mes que ve s'obrirà una nova convocatòria pel mateix valor.

"Si abans el creixement anual era d'un 10%, ara ha passat a ser d'entre un 30% i un 50% en alguns mercats", remarca el **vicepresident del Clúster de la Bioenergia de Catalunya, Joan Romaní**. I amb l'augment dels costos de producció i la demanda, els preus d'aquestes matèries també han augmentat així com l'especulació a nivell internacional. El cas més clar és el del

pèl-let, que ha doblat el preu respecte fa un any: si abans costava 4 euros el sac, ara el preu és de 8 euros en amunt.

Catalunya és la tercera massa forestal d'Europa, un potencial que actualment "no s'aprofita", lamenta Romaní, perquè fins ara no hi havia prou demanda ni tampoc una aposta decidida per la descarbonització. Creu que en l'escenari actual i en plena emergència climàtica, tot s'ha "accelerat" i és el moment de fer canvis decisius. En primer lloc, reclamen que s'actualitzi **el pla estratègic de la biomassa** i que l'administració doni ajuts per poder mecanitzar els treballs al bosc i fer-los més rendibles.

En aquest sentit, consideren que hi ha massa "proteccionisme" al bosc i reclamen la creació de **noves zones d'explotació** de biomassa sense perdre de vista la protecció del medi. Això permetria augmentar els estocs i "contenir" millor la pressió dels preus. "A dia d'avui el bosc és intocable i això fa que haguem de buscar aprovisionament fora de Catalunya", admet. I afegeix que, "tenint un gas o un petroli verd com és la massa forestal no té sentit anar-ho a buscar fora".

El sector necessita temps per adaptar-se i personal qualificat

Des del clúster lamenten que Europa hagi continuat apostant pels **combustibles fòssils**. Augmentar l'ús de biomassa permetria reduir un 30% la problemàtica, però avisen que, per fer una bona gestió i tenir el sector preparat, caldran anys de feina. Una idea que comparteix **el gerent de Boscat, Jordi Terrades**. "Les empreses i particulars volen passar del gas a la biomassa en un termini molt curt", detalla. Per cobrir aquest augment de la demanda, però, el sector necessita un o dos anys d'adaptació. "La gestió del bosc és una cosa lenta i les empreses necessiten més recursos per fer aquests canvis", remarca.

No disposar de **personal qualificat** per fer feines al bosc és un altre dels "factores limitants", segons Terrades. Per això, també creu que caldria apostar per una major mecanització de les feines i menys burocràcia administrativa. "Hi ha molta inseguretat jurídica i càrregues administratives que fan que les empreses no puguin fer inversions ni contractar més personal", assenyala. També es queixen que només poden treballar uns mesos a l'any per restriccions com ara el risc d'incendi o la protecció d'hàbitats.

En el seu cas, explica que el preu de l'estella que venen s'ha apujat entre un 30% i un 40% per l'augment de costos. El pèl-let i altres subproductes com l'estella d'ús tèrmic s'ha apujat més perquè requereix més energia per produir-los.

La falta de matèria per fer pèl-let

Enerbio, una empresa de Sant Martí d'Albars (Lluçanès), especialitzada en produir pèl-let, voldria augmentar la producció però no pot per la falta de fusta. "Aquest any produïrem 65.000 tones, però en podríem fer 80.000", explica **David Pizá**, director de projectes i expansió de la companyia. El problema és que no poden accedir a tota la fusta que voldrien.

Tenen demanda de pèl-let fora de Catalunya, però la seva política és "abastir els punts de venda històrics que els han ajudar a créixer". Pizá també admet que els preus i els mercats s'exposen a molts factors, fins i tot que al final aquest sigui un hivern suau i amb poc consum.

"Fer una previsió és difícil, fins i tot nosaltres som espectadors del que està passant; l'únic que podem fer és **produir el màxim possible** per abastir els nostres clients", diu.

Vendre un 50% més de llenya que fa un any

A **Llenyes Joan Marcé, de Sant Pau de Segúries (Ripollès)**, ja fa dies que reben trucades a diari per saber si tenen estoc. El seu propietari, **Joan Marcé**, explica que estan venent un 50% més que fa un any i no descarta que hi pugui haver problemes d'abastiment a mig hivern.

"Molta gent s'espanta, vol emplenar tot l'espai que té perquè té por a quedar-se'n sense, com durant la Covid i el paper de wàter, sembla com si el mon s'acabi", destaca. En el seu cas, s'han

concentrat en la venda del Ripollès i ara, amb l'augment del gasoil, no es plantegen tampoc anar més enllà, tot i que reben **peticions de comanda d'altres punts de Catalunya**.

El sector veu aquest repunt de la demanda com una oportunitat, sobretot en zones com el Ripollès on hi ha molta massa forestal. També els falta gent qualificada i més gestió forestal.

Joan Mallarach, propietari d'una empresa de treballs forestals, Tècniques Forestals, ho explica: "Portem anys en augment però com aquesta tardor, cap, ha sigut espectacular", detalla. Xifra en un 40% l'augment de la feina. "Els boscos generalment estan molt abandonats i, veient els incendis d'aquest estiu, és un factor a favor per treure fusta del bosc i deixar els espais com caldria", explica.

Estella de boscos del Montseny: més cara però amb clients estables

Seva, Tagamanent, Aiguafreda, el Brull i Sant Miquel de Balenyà són quatre municipis i una Entitat Municipal Descentralitzada que formen part de l'**Associació Montseny**. Es tracta d'una entitat públic-privada, sense ànim de lucre, que aprofita els boscos de la Reserva de la Biosfera del Montseny. Convertida en estella, la fusta s'aprofita majoritàriament per escalfar equipaments municipals.

En el seu cas, l'augment generalitzat de la demanda que està patint el sector no els ha afectat especialment. Si bé és cert que han notat "més interès" en l'estella que produeixen, això tampoc s'ha acabat traduint en vendes. Un dels motius principals és el fet que la seva estella se situa a **la part alta de la forquilla de preus**, una tria "volguda" per donar valor al producte que s'extreu del bosc. "Els nostres clients són molt fixos. No compren ben bé l'estella, sinó tot el projecte", explica **Ferran Moll**, tècnic de l'Associació. "És un projecte integral", ha afegit, perquè amb les tallades als boscos dels propietaris forestals l'Associació es converteix en una "eina" de prevenció d'incendis, dinamització del sector i també de conservació del paisatge. És una estella de km 0.

En el cas de l'estella, es parla que les calderes d'aquest **biocombustible** representen un 1% del mercat. "Una fracció ridícula", diu Ferran Moll, que requereix d'un increment del ritme d'instal·lació de calderes per créixer amb força.

Estella del Montseny, a punt de ser recollida. Foto: ACN

La **burocràcia** en els processos és també un fre a l'activitat. "Per aconseguir volums importants de fusta cada any has de parlar amb molta gent i cada tallada requereix una autorització. A més, et pots trobar que cada zona tingui diferents figures administratives que regulin les tallades Això només són traves", lamenta el tècnic. Per això, també reclama menys burocràcia per poder seguir creixent.

L'administració proposa fomentar les associacions entre propietaris forestals

Gairebé el 70% dels boscos de Catalunya pertany a propietaris privats. La resta és de titularitat pública. Des del Departament d'Acció Climàtica la directora general d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, **Anna Sanitjas**, també veu el moment actual com una oportunitat per "gestionar bé" els boscos del país. Un dels problemes que es troben els gestors del bosc a l'hora de fer una tallada és la gran quantitat de propietaris amb què s'han d'entendre.

"En els boscos públics, la planificació i ordenació ja està feta. Nosaltres recomanem que als privats també s'associïn i facin aquesta feina de planificació", indica Sanitjas. A efectes pràctics, això significa que una empresa que vulgui fer una tallada en un bosc de diferents propietaris es dirigirà a l'associació, que ja haurà fet la feina prèvia de planificació i ordenació, i **es podrà rebre l'autorització d'una manera més àgil.**

Sanitjas destaca, però, que el principal "coll d'ampolla" que explica per què no hi ha prou fusta és la manca de mà d'obra qualificada. "Venim d'un sector que havia estat molt maltractat, amb **una feina poc reconeguda i sous baixos** que ha fet que molta gent hagi anat marxant", assenyala la directora general. En aquest sentit, el Departament està engenant un pla de formació de la mà de les escoles agràries, centres de formació i el SOC que vol "seduir" a públics com per exemple el jove perquè entrin a treballar en aquest sector.

Una altra de les demandes de les empreses és que **les tallades al bosc es puguin fer durant**

un espai més ampli de temps. Malgrat que Sanitjas defensa que hi ha moments en què hi ha limitacions ambientals que s'han de respectar, com per exemple quan neva, quan hi ha alt risc d'incendi forestal o en les zones de nidificació, sí que en els propers mesos es veuran resultats per "simplificar" els tràmits que calen per entrar a treballar al bosc seguint uns criteris "homogenis".

"En el fons el que volem és **dinamitzar la gestió forestal** perquè la necessitem per adaptar-nos al canvi climàtic, per fer prevenció d'incendis, però també per extreure el propi recurs del bosc", ha dit Sanitjas.

Troncs i llenya emmagatzemada a Sant Pau de Segúries Foto: ACN